

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Iachim Vitalie Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 21.06.2018-09.04.2019
2. instanța de apel: 16.05.2019-12.06.2019
3. instanța de recurs: 12.08.2019 - 24.12.2019

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani 09 aprilie 2019, Iachim Vitalie Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 217⁵ alin. (1) din Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei;

- art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei, prin prisma art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele cumulate urmează a fi executate de sine stătător.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007 și i s-a stabilit lui Iachim V., pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000,00 lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, s-a dispus ca pedepsele cu închisoarea și amenda în beneficiul statului, se execută de sine stătător.

S-a respins cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la Iachim V., în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 2145 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Iachim Vitalie, la data de 15 noiembrie 2017, fiind persoană care se deține într-o instituție penitenciară, a comis consumul ilegal de droguri în următoarele circumstanțe. La data de 15.11.2017, în jurul orelor 07:45, condamnatul Iachim Vitalie, deținut în Penitenciarul nr. 4 Cricova, amplasat în mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul 9, a fost depistat de angajații instituției având comportament suspect. Fiind efectuată perchezitie la locul de dormit a condamnatului, amplasat în prima secție, etajul 2, sectorul nr. 2, sub salteaua de pe pat a fost depistat și ridicat un „muștuc” confecționat artizanal din lemn, în interiorul căruia se aflau depuneri uleioase de culoare cafenie cu miros specific, pe care Iachim Vitalie îl păstra pentru fumat. Fiind suspectat de consumul drogurilor pe teritoriul penitenciarului, pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, condamnatul Iachim Vitalie a fost transportat la Dispensarul Republican de Narcologie. Conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei nr. 6715, întocmit la 15 noiembrie 2017 ora 15:20 în privința lui Iachim Vitalie, a fost emisă concluzia: stare de ebrietate provocată de stupefiante (canabinoide).

Tot el, fiind deținut în baza sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007 în Penitenciarul nr. 4, Cricova, cu adresa mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul, 9, în împrejurări nestabilite de către organul de urmărire penală a intrat în posesia a unei cantități de rășină de cannabis, ascunzând-o și păstrând-o împreună cu un muștuc, confecționat artizanal, sub salteaua patului de dormit, amplasat în secția de trai nr. 1, sectorul nr. 2, până la 15 noiembrie 2017, ora 07:50, când a fost efectuată percheziția în încăperea respectivă. Conform rezultatelor percheziției efectuate în secția de trai nr. 1, sectorul nr. 2 al Penitenciarului nr. 4 Cricova, sub salteaua patului etajat, al deținutului Iachim Vitalie, a fost depistat și ridicat un muștuc confecționat artizanal, din lemn în care se conțineau depuneri uleioase de culoare cafenie. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g, care se atribuie la substanțe stupefiante. Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, substanța rășină de cannabis cu masa de 0,055 g, constituie proporții mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Jelamschi Eugenia în numele inculpatului Iachim Vitalie, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatului Iachim Vitalie.

În motivarea apelului a indicat:

-în cadrul ședinței preliminare, de către apărare au fost înaintate două cereri prin care s-au solicitat de a fi declarate ca fiind inadmisibile următoarele probe: raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, procesul-verbal nr. 6715 din 15.11.2017 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, explicația deținutului Iachim Vitalie din 15.11.2017, precum și s-a solicitat dispunerea încetării procesului penal în privința inculpatului Iachim Vitalie;

-asupra cererilor instanța de judecată urma să se pronunțe odată cu fondul cauzei, însă în sentință, instanța face trimitere doar la faptul solicitării declarării nulității probelor, dar nu și la cererea privind încetarea procesului;

- instanța consideră că nu au fost stabilite careva încălcări de procedură la administrarea probelor, și respectiv, argumentele avocatului nu și-au găsit confirmare în cadrul ședinței de judecată, rămânând simple afirmații fără suport probatoriu;

-la faza urmăririi penale au fost admise grave încălcări de procedură penală, și anume din materialele cauzei rezultă că, urmărirea penală în privința lui Iachim Vitalie în baza art. 217 alin. (3) și art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, dosarul penal a fost pornit în temeiul art. 217 alin. (3) Cod de procedură penală, la 28.02.2018 și în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod de procedură penală, la 11.01.2018, însă, organul de urmărire penală a întocmit procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei (f.d. 14), la data de 15.11.2017 și dispunerea efectuării constatării tehnico-științifică a conținutului din plic din 28.11.2017, este anterior pornirii urmăririi penale;

-acest act nu poate fi pus de către instanțele judecătorești la baza hotărârilor de condamnare ca probă de vinovăție a lui Iachim Vitalie, fără a se lua în considerație că încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea lui;

- prin urmare, deși constituie o probă principală și decisivă în soluționarea justă a cauzei, din învinuirea inculpatului urmează să fie exclus raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, el fiind administrat cu încălcarea prevederilor art. 94 Cod procedură penală și, din aceste considerente, neputând fi pus la baza hotărârii de condamnare a lui Iachim Vitalie;

- potrivit art. 143 pct. 6) Cod de procedură penală, expertiza este obligatorie în cazul când este necesar de a se stabili dacă materialul prezentat face parte din categoria substanțelor narcotice. Raportul de constatare tehnico-științifică ar putea avea importanță pentru stabilirea datelor necesare începerii urmăririi penale, fiindcă în continuare, după pornirea procesului penal, era necesar ca procurorul, la acea fază, să dispună efectuarea expertizei, ceea ce a fost omis, atât în cadrul acțiunilor de urmărire penală, cât și la examinarea cauzei în instanța de fond;

- cu referire la declarațiile martorilor, angajații Penitenciarului nr. 4 Cricova, se invocă faptul că, la cele declarate la acțiunile de urmărire penală, ulterior susținute în instanță, la întrebările apărării au declarat că, în timpul percheziției erau prezenți și deținuții, dar nu cunosc dacă era și Iachim Vitalie. În procesul-verbal nu au fost

incluși participanții la percheziție, că Iachim Vitalie a fost chemat separat să semneze procesul-verbal;

-această situație, încă odată demonstrează faptul că, procesul penal a fost instrumentat cu încălcări, or, conform art. 131 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, în procesul-verbal al percheziției sau ridicării, urmează să fie incluse lista persoanelor prezente, precum, urmează să fie semnat de cei prezenți. Reieșind din faptul că martorii declară că au fost prezenți și deținuții, ei nu se regăsesc în procesul-verbal, or, dacă nu sunt indicate și nu sunt semnați, rezultă că martorii dau declarații mincinoase.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, a fost admis apelul declarat, fiind casată sentința parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Iachim V. învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, a fost achitat în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, a fost adăugată total partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31 mai 2007, stabilindu-i lui Iachim V. definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 10 luni 23 zile, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei. Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, a fost dispus ca pedepsele cu închisoarea și amenda în beneficiul statului, să fie executate de sine stătător. În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că inculpatul Iachim Vitalie, potrivit rechizitoriului, se învinuiește în aceea că fiind deținut în baza sentinței Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007 în Penitenciarul nr. 4, Cricova, cu adresa mun. Chișinău, or. Cricova, str. Luceafărul, 9, în împrejurări nestabilite de către organul de urmărire penală a intrat în posesia a unei cantități de rășină de cannabis, ascunzând-o și păstrând-o împreună cu un muștuc, confecționat artizanal, sub salteaua patului de dormit, amplasat în secția de trai nr. 1, sectorul nr. 2, până la 15 noiembrie 2017, ora 07:50, când a fost efectuată percheziția în încăperea respectivă. Conform rezultatelor percheziției efectuate în secția de trai nr. 1, sectorul nr. 2 al Penitenciarului nr. 4 Cricova, sub salteaua patului etajat, al deținutului Iachim Vitalie, a fost depistat și ridicat un muștuc confecționat artizanal, din lemn în care se conțineau depuneri uleioase de culoare cafenie. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g, care se atribuie la substanțe stupefiante. Conform listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din

23.01.2006, substanța rășină de cannabis cu masa de 0,055 g, constituie proporții mari.

Instanța de apel, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate constată că învinuirea înaintată inculpatului în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal - *păstrarea drogurilor în proporții mari, fără scop de înstrăinare, săvârșită pe teritoriul penitenciarelor*, nu și-a găsit confirmare, în legătură cu ce, se impune soluția privind achitarea inculpatului în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală - *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii*.

Instanța de apel a stabilit că la baza sentinței de condamnare a inculpatului Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, instanța de fond a reținut următoarele probe: declarațiile martorilor Smirnov I. și Sacovschii V., precum și procesul-verbal de percheziție și ridicare din 15.11.2017, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, explicația deținutului Iachim Vitalii din 15.11.2017, procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017.

Instanța de apel, cercetând materialele cauzei penale a indicat că, în cadrul urmăririi penale au fost admise încălcări de procedură penală, iar probele obținute prin încălcarea prevederilor Codului de procedură penală nu pot fi reținute ca fiind admisibile, or, acestea sunt lovite de nulitate absolută și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Cu referire la probele administrate la caz, instanța de apel a reținut că, organul de urmărire penală a administrat, iar instanța de fond a reținut procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017, iar din conținutul acestei probe rezultă că Iachim Vitalie a fost testat alcoolsopic la data de 15.11.2017, fiind întocmit procesul-verbal nr. 6715.

La fel, instanța de apel a stabilit că dispunerea efectuării constatării tehnico-științifică a conținutului din plic este din 28.11.2017. Astfel, organul de urmărire penală a administrat, iar instanța de fond a reținut la baza sentinței raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R- 506 din 14.02.2018, conform căruia depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g, care se atribuie la substanțe stupefiante.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017 și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, au fost întocmite anterior sesizării organului de urmărire penală despre săvârșirea unei infracțiuni și înregistrarea acestei sesizări, care a avut loc la data de 23.02.2018.

Instanța de apel a mai reținut că, acuzatorul de stat nu a solicitat dispunerea efectuării expertizei, referindu-se doar la existența raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, care însă a fost întocmit până la pornirea urmăririi penale și nu poate avea putere probantă, deoarece a fost obținut cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală.

Respectiv, în viziunea instanței de apel actele menționate supra au fost reținute de către instanța de fond și puse la baza sentinței de condamnare ca probe care dovedesc vinovăția inculpatului Iachim Vitalie, fără a lua în considerație că încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atragerea nulitatea lui.

Pe cale de consecință, instanța de apel stabilind că probele - procesul- verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017 și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018 au fost administrate cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor prezentului cod, în temeiul art. 94 alin. (1), pct. 8) și art. 251 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel a stabilit nulitatea absolută a acestora, deoarece nu au fost administrate în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală, nu pot fi admise ca probe și urmează a fi declarate ca probe inadmisibile.

În continuare, instanța de apel a notat că, din declarațiile martorului Smirnov I. rezultă că la locul de dormit al deținutului Iachim Vitalie a fost depistat și ridicat un muștuc de lemn cu depuneri uleioase. La fel, și din declarațiile martorului Sacosvhi Vitalie rezultă că, la locul de dormit al inculpatului Iachim Vitalie a fost depistat un muștuc confecționat manual, din lemn.

Din conținutul procesului-verbal de percheziție și ridicare din 15.11.2017 rezultă că, în secția de trai nr. 1, sectorul nr. 2, al Penitenciarului nr. 4, Cricova, sub salteaua patului etajat, al deținutului Iachim Vitalie, a fost depistat și ridicat un muștuc confecționat artizanal, din lemn în care se conțineau depuneri uleioase de culoare cafenie.

În contextul aprecierii materialului probator indicat supra, instanța de apel a stabilit că acesta este insuficient pentru a stabili în acțiunile inculpatului Iachim Vitalie fapta prejudiciabilă, materializată în acțiunea de păstrarea substanțelor narcotice, or, din probele administrate rezultă doar că, la locul de dormit al deținutului Iachim Vitalie a fost depistat și ridicat un muștuc de lemn cu depuneri uleioase, însă careva probe care să confirme că materialul depistat și ridicat face parte din categoria substanțelor narcotice, nu au fost administrate, iar cele care au fost reținute de către instanța de fond, instanța de apel le-a declarat ca inadmisibile.

Instanța de apel a apreciat că, în cauza penală de învinuire a inculpatului Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, prezumția de nevinovăție a inculpatului prevalează, sarcina probei revenindu-i părții acuzării, sarcină cu care aceasta din urmă nu s-a isprăvit.

În atare situație, instanța de apel a casat sentința instanței de fond prin care l-a recunoscut vinovat pe inculpatul Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal și în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de

procedură penală, pe acest capăt, a pronunțat o sentință de achitare a inculpatului Iachim Vitalie, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

În altă ordine de idei, instanța de apel a menținut sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2019 în partea stabilirii vinovăției inculpatului Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal.

În acest sens, în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a stabilit că prin fapta comisă, inculpatul Iachim Vitalie a atentat la obiectul juridic general - relațiile sociale a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea sănătății publice, precum și la obiectul special - relațiile sociale cu privire la circulația legală a drogurilor, etnobotanice sau analogilor, apărute împotriva consumului ilegal de asemenea substanțe, săvârșite pe teritoriul penitenciarului.

Sub aspectul laturii obiective, fapta inculpatului Iachim Vitalie s-a materializat prin consumul ilegal de droguri, stupefiante „cannabinoide”, săvârșită pe teritoriul penitenciarului. Fapta a fost consumată din momentul consumării ilegale a acestora de către Iachim Vitalie.

Sub aspectul laturii subiective, fapta comisă s-a caracterizat prin intenția directă a inculpatului, care cu bună știință a consumat ilegal droguri, stupefiante „cannabinoide”, săvârșită pe teritoriul penitenciarului.

La fel, cu referire la capătul de acuzație incriminat inculpatului Iachim Vitalie în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal în raport cu solicitarea părții apărării privind pronunțarea unei sentințe de încetare a procesului, instanța de apel a notat că în conformitate cu art. 273 alin. (1), lit. a) Cod procedură penală, (1) Organele de constatare sînt: a) poliția - pentru infracțiuni ce nu sînt date prin lege în competența altor organe de constatare. Iar, potrivit alin. (2) art. 273 Cod procedură penală, (2) organele menționate la alin. (1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amîinare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art.260-261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.

Astfel, în viziunea instanței de apel, prin procesul-verbal de constatare din 05.01.2018 s-a stabilit, că la data de 15.11.2017 de către angajații Penitenciarului nr. 4, în timpul executării atribuțiilor de serviciu în penitenciar, în sectorul nr. 2, et. 2 prima secție pe stînga, de sub salteaua de pe patul deținutului Iachim Vitalie a fost depistat și ridicat un muștuc din lemn confecționat artizanal în interiorul căruia sunt depuneri de culoare cafenie cu miros specific de marihuană.

Deținutul Iachim Vitalie fiind bănuțit în consumul de droguri a fost escortat la DRN pentru stabilirea gradului de ebrietate și a naturii ei, unde conform procesului-verbal nr. 6715 din 15.11.2017, eliberat de către DRN, deținutul Iachim Vitalie a fost depistat în stare de ebrietate produsă de droguri.

Astfel, în speță, organul de constatare - poliția era competentă să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260-261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate, iar actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă și care au fost reținute de către instanța de apel.

În ceea ce privește soluția propusă de partea apărării prin cererea de apel și anume de încetare a procesului penal în privința inculpatului Iachim Vitalie, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 332, 275, 285 Cod de procedură penală a notat despre lipsa temeiurilor de încetare a procesului penal, or, pe capătul de învinuire a inculpatului Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, instanța de apel în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, a pronunțat o sentință de achitare, iar pe capătul de învinuire a inculpatului Iachim Vitalie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, instanța de apel a menținut sentința de condamnare a instanței de fond, ca urmare a faptului că vina inculpatului în comiterea acestei infracțiuni a fost pe deplin confirmată prin probele administrate la materialele cauzei

Cu referire la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a reținut că potrivit sentinței, instanța de fond a aplicat inculpatului Iachim Vitalie pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) din Cod penal, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei.

Având în vedere soluția instanței de apel privind pronunțarea unei sentințe de achitare a inculpatului Iachim Vitalie învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, în opinia instanței de apel decade necesitatea stabilirii pedepsei pentru concurs de infracțiuni în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal.

Din materialele cauzei penale rezultă că, prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007, Iachim Vitalie a fost condamnat în baza art. 103¹ alin. (2) Cod penal (redacția an. 1961) și i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis (f.d. 53-54, vol. II). Prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 02.02.2009, s-a decis: admiterea recursului ordinar declarat de procurorul Bolduratu Vasile și s-a casat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25.12.2008, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007, în cauza penală privindu-l pe Iachim Vitalie (f.d. 55-57, vol. II)

Așadar, în baza art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, instanța de apel a adăugat total partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31 mai 2007 și i-a stabilit definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 10 luni 23 zile, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor

chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei.

Astfel, în baza art. 87 alin. (2) Cod penal, a fost dispus ca pedepsele cu închisoarea și amenda în beneficiul statului, urmează a fi executate de sine stătător.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- decizia este neîntemeiată în partea achitării inculpatului Iachim V. în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal;

- instanța de apel a ignorat circumstanțele de fapt și de drept, că inculpatul a săvârșit infracțiunile incriminate și organul de urmărire penală corect a constatat și încadrat acțiunile acestuia în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal și art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, la data comiterii faptei, or și prima instanță a reținut în acțiunile inculpatului infracțiunile imputate;

- cu toate că inculpatul vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o, consideră că vinovăția acestuia a fost dovedită prin probele legal administrate și anume declarațiile martorului Smirnov I., Sacovschii V., procesul-verbal de percheziție și ridicare din 15.11.2017; raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1 -R-506 din 14.02.2018; explicația deținutului Iachim Vitalii din 15.11.2017; procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017, corpul delict; procesul-verbal de constatare din 05.01.2018; procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 11 noiembrie 2017; certificatul eliberat de administrația Penitenciarului nr. 4 Cricova.

- referitor la faptul că instanța de apel a invocat, că procesul-verbal nr. examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017 și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, au fost întocmite anterior sesizării organului de urmărire penală despre săvârșirea unei infracțiuni și înregistrarea acestei sesizări, care a avut loc la data de 23.02.2018, acuzarea le-a considerat greșite;

- întocmirea procesului-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017, a raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, a avut loc conform legislației, ori acestea au fost efectuate în scopul constatării bănuielii rezonabile;

- cu referire la efectuarea percheziției și ridicării de obiecte de la deținutul Iachim Vitalie, acuzarea a remarcat că instanța de apel incorect a aplicat speței prevederile art. 130 și 131 Cod de procedură penală, privind modul de efectuare a percheziției, or angajații Penitenciarului nr.4 or.Cricova la efectuarea percheziției s-au condus de prevederile art. 221¹ din Codul de executare și nu de cerințele Codului de procedură penală, astfel nefiind necesar acordul judecătorului de instrucție în speță;

- nu poate fi acceptat argumentul instanței precum că acțiunile angajaților statului urmau a fi efectuate doar după pornirea urmăririi penale, ori această viziune ar putea plasa faptele comise în afara aplicabilității art. 2 din Convenția Curții Europene a Drepturilor Omului sub aspect procedural, ce ar fi dus la tergiversarea investigației;

- instanța de apel incorect a constatat că la materialele cauzei nu au fost administrate probe pertinente, certe și concludente ce ar reprezenta obiectul material al infracțiunii prevăzute de prevederile art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, ori materialul ce a fost depistat la inculpatul Iachim Vitalie constituie substanțe narcotice și că acesta este în proporții mari, fapt stabilit în urma efectuării constatării tehnico-științifice;

- prin raportul nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018 s-a stabilit cu certitudine că depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g., care se atribuie la substanțe stupefiante și se califică în proporții mari, conform Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006;

- în cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit strict prevederile normelor de drept enunțate, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, din sensul căroră rezultă că, nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce se califică ca eroare și atrage după sine casarea deciziei instanței de apel.

În drept recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

7. La recursul ordinar declarat de către procuror, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod procedură penală, avocatul Kovali V. în numele inculpatului a depus referință, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, invocând cu privire la argumentele invocate în recurs, că nu se conțin referiri la erori de drept concrete, clar definite și critici asupra circumstanțelor invocate în descriptivul deciziei, iar instanța de apel corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept privind motivul și temeiul excluderii probelor inadmisibile.

8. Judecând recursul ordinar și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că recursul procurorului urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, parțială a sentinței, și pronunțarea unei noi hotărâri, în privința lui Iachim V., din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a admite, cu casarea parțială sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nefondate de către instanța de apel.

Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în preîntâmpinarea și înlăturarea erorilor în domeniul justiției, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator al erorilor de drept admise de instanțele ierarhic inferioare.

În acest context, revenind la textul recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit constată că, titularul dreptului de recurs, își întemeiază cererea, în drept, pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept. Conform art. 384 alin. (3), 394 alin. (3) pct. 2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Partea descriptivă a deciziei de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului. Nu se admite introducerea în decizia de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Procurorul în recursul declarat critică, aspectul privind greșita soluție a instanței de apel în partea achitării inculpatului Iachim V. de învinuirea adusă în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, în acest sens solicitând menținerea sentinței, prin care acesta a fost recunoscut vinovat și de comiterea infracțiunii menționate, pe care Colegiul penal o consideră ca întemeiată.

În acest context, reieșind din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de recurs reține, că Iachim V., de către prima instanță a fost recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) și art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Iachim V., a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, totodată a fost menținută sentința în partea stabilirii vinovăției inculpatului în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că apelul a fost greșit admis, iar motivarea privind nevinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal este eronată, hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de achitare, instanța de apel a făcut o altă concluzie, fără a ține cont de dispozițiile art. 101 Cod procedură penală.

Astfel, la adoptarea soluției de achitare a lui Iachim V., de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, instanța de apel a menționat, „...în cadrul urmăririi penale au fost admise încălcări de procedură penală, iar probele obținute prin încălcarea prevederilor Codului de procedură penală nu pot fi reținute ca fiind admisibile, or, acestea sunt lovite de nulitate absolută și nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare. ...Cu referire la efectuarea percheziției și ridicarea de obiecte de la deținutul Iachim V., Colegiul penal indică prevederile art. 130 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, percheziția corporală fără întocmirea ordonanței despre aceasta și fără autorizația judecătorului de instrucție se poate efectua: 3) în cazul în care există suficiente temeiuri de a presupune că persoana prezentă în încăperea unde se efectuează percheziția sau ridicarea poate purta asupra sa documente sau alte obiecte care pot avea importanță probatorie în cauza penală.”

Instanța de recurs reține că, concluzia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece, la caz, la efectuarea percheziției și ridicării de obiecte de la deținutul Iachim V., de către angajații Penitenciarului nr. 4 or. Cricova, ultimii au acționat în baza art. 221¹ Cod de executare, care stipulează că pentru prevenirea unor evenimente deosebite, a situațiilor de risc, precum și pentru ridicarea obiectelor și substanțelor interzise, persoanele condamnate sînt supuse percheziției.

Astfel, Colegiul penal reține că procesul-verbal de percheziție și ridicare din 15.11.2017, a fost întocmit în prezența inculpatului, care l-a semnat fără a avea careva obiecții (f.d.11 v. II), totodată Iachim V. a scris și explicații (f.d.9 v. II), recunoscând că muștucul din lemn îi aparține și l-a folosit pentru fumatul marijuanei.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit conchide, că ilegalitatea acțiunilor, în conformitate cu prevederile art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea i-a cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Raportând norma dată la argumentele expuse de instanța de apel, precum că probele sunt lovite de nulitate absolută, Colegiul penal lărgit atestă că, din materialele cauzei nu rezultă că inculpatul ar fi avut careva obiecții asupra acțiunilor

la etapa respectivă sau la finisarea urmăririi penale, fiindu-i aduse la cunoștință materialele procesului penal, respectiv nici una dintre părți nu a contestat actele procesuale întocmite. Astfel, invocarea nulității actelor, contravine prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală. Totodată, din materialele cauzei nu se constată ilegalitatea acestei probe.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, prima instanță just a respins argumentele inculpatului, precum că muștucul cu urme de droguri găsite în urma perchezitiei nu-i aparțin și el nu a consumat droguri, or perchezitia s-a efectuat în prezența acestuia cu respectarea prevederilor legale, nefiind înaintate careva obiecții la acel moment, ultimul semnând procesul-verbal de perchezitie din 15.11.2017, fapt confirmat de către martorii audiați.

De asemenea, instanța de recurs reține că, practica CSJ, anexată la materialele cauzei și prezentată în susținerea apărării, decizia CSJ din 12.04.2011, în cauza Novacilî A. (f.d.97 v. II), nu este relevantă speței, or aceasta se referă la o persoană aflată în libertate, totodată conținutul normei 279 alin. (1) Cod de procedură penală a fost modificat prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, în vigoare la 27.10.2012, astfel la data comiterii infracțiunii - 15.11.2017, prevedea că *„acțiunile procesuale se efectuează în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod și numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune. Acțiunile de urmărire penală pentru efectuarea cărora este necesară autorizarea judecătorului de instrucție, precum și măsurile procesuale de constrângere sînt pasibile de realizare doar după pornirea urmăririi penale, dacă legea nu prevede altfel, astfel speței date nu este aplicabilă norma procesuală art. 279 Cod de procedură penală, pînă la modificările din 27.10.2012, aplicată în cazul prezentat în calitate de practică judiciară (f.d.97 v. II)*

Mai mult ca atît, Colegiul penal lărgit reține că, la adoptarea deciziei instanța de apel a mai menționat că, *„procesul-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017 și raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, au fost întocmite anterior sesizării organului de urmărire penală despre săvârșirea unei infracțiuni și înregistrarea acestei sesizări, care a avut loc la data de 23.02.2018”*, constatări ce nu corespund materialelor cauzei.

În acest sens, instanța de recurs reține, că din momentul sesizării sau autosesizării pînă la darea ordonanței de începere a urmăririi penale, înăuntrul acestui termen, organul de urmărire penală poate efectua doar acțiunile procesuale prin care nu este adusă atingere drepturilor părților. În fond, se vor efectua acțiunile ce nu suferă amînare în scopul constatării bănuielii rezonabile.

La modul concret, din momentul înregistrării sesizării cu privire la infracțiune și pînă la darea soluției de începere a urmăririi penale, pot fi efectuate: **b) cercetarea la fața locului; g) constatarea tehnico-științifică și medico-legală.**

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră, că argumentele instanței de apel sunt neîntemeiate, deoarece, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, sesizarea despre comiterea infracțiunii a fost înregistrată în aceeași zi la data comiterii acesteia

15 noiembrie 2017 (f.d.5 v. II), fiind înregistrată înștiințarea 902, precum că la Iachim V. în Penitenciarul nr. 4, or. Cricova, au fost depistate lucruri interzise.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, întocmirea procesului-verbal nr. 6715 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei din 15.11.2017 și a raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, a avut loc conform legislației, ori acestea au fost efectuate după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune, în scopul constatării bănuielii rezonabile.

În viziunea instanței de recurs, instanța de apel eronat a concluzionat și faptul că *„acuzatorul de stat nu a solicitat dispunerea efectuării expertizei, referindu-se doar la existența raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, care însă a fost întocmit până la pornirea urmăririi penale și nu poate avea putere probantă, deoarece a fost obținut cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală”*. În acest sens, Colegiul penal lărgit stabilește că această constatare a instanței de apel contravine și prevederilor art. 139 alin. (1) Cod de procedură penală, conform cărora, în cazul în care există pericol de dispariție a unor probe sau de modificare a unor situații de fapt și este necesară explicarea de urgență a unor fapte sau circumstanțe ale cauzei, procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare sau instanța de judecată poate folosi cunoștințele unui specialist, dispunând, la cererea părților, iar procurorul, organul de urmărire penală, organul de constatare – și din oficiu, efectuarea constatării tehnico-științifice sau medico-legale.

Astfel, Colegiul penal reține că raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, este un mijloc de probă, întocmit în conformitate cu prevederile art. 139 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind neîntemeiată aprecierea instanței de apel, precum că acuzatorul de stat nu a solicitat numirea unei expertize, or, în conformitate cu prevederile art. 141 alin. (2) Cod de procedură penală, efectuarea unei expertize judiciare se dispune doar dacă se constată că raportul tehnico-științific nu este complet sau concluziile acestuia nu sînt exacte, fapt ce în prezenta speță nu a fost stabilit, în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, nefiind atestate careva neajunsuri, totodată lipsind careva temeuri prevăzute la art. 143 Cod de procedură penală, privind numirea unei expertize judiciare obligatorii, la fel partea apărării nu a contestat raportul de constatare, fiind de acord cu acesta.

Tot la acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, este întocmit de către un expert-judiciar de categoria superioară, cu vechimea în muncă de expert de 25 de ani și care a fost avertizat în conformitate cu prevederile art. 312 Cod penal, despre răspunderea pentru prezentarea cu bună știință a unei concluzii false, iar prima instanță întemeiat a reținut în calitate de probă ce confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, acest raport, prin care s-a stabilit, că depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g, care se atribuie la substanțe stupefiante.

În final, Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță întemeiat a stabilit că, în cazul dat Iachim V. a comis infracțiunea de păstrarea drogurilor în Penitenciarul nr. 4 Cricova.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel incorect a constatat și faptul că, la materialele cauzei nu au fost administrate probe pertinente, certe și concludente ce ar reprezenta obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, or materialul ce a fost depistat la inculpatul Iachim V. constituie substanțe narcotice și că acesta este în proporții mari.

La acest capitol Colegiul penal lărgit, fiind în acord cu prima instanță, evidențiază că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-506 din 14.02.2018, s-a stabilit că depunerile ce se conțin în dispozitivul artizanal din lemn, depistat și ridicat la 15.11.2017, sub salteaua patului deținutului Iachim Vitalie reprezintă rășină de cannabis, materie uscată, cu masa de 0,055 g, care se atribuie la substanțe stupefiante, iar conform Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006, substanța rășină de cannabis cu masa de 0,055 g, constituie proporții mari.

Astfel, în viziunea instanței de recurs, sunt întemeiate concluziile primei instanțe precum că, în urma examinării în cadrul cercetării judecătorești a probelor, instanța nu a reținut prezența a careva încălcări de procedură la administrarea acestora, iar în acțiunile inculpatului Iachim V. sunt identificate toate semnele componenței compenței de infracțiune prevăzute la art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal și a infracțiunii prevăzute de art. 217⁵ alin. (1) Cod penal.

Reieșind din cele expuse, instanța de recurs, consideră că prima instanță a reținut corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către Iachim Vitalie și a dispus întemeiat condamnarea ultimului în baza art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal – *păstrarea ilegală a drogurilor, fără scop de înstrăinare, săvârșite pe teritoriul penitenciarului în proporții mari și în baza art. 217⁵ alin. (1) Cod penal- consumul ilegal de droguri, săvârșit pe teritoriul penitenciarului.*

La fel, instanța de recurs consideră, că prima instanță a motivat întemeiat și soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilite conform sancțiunilor articolelor imputate acestuia, în baza art. 217 alin. (3) lit. e) și art. 217⁵ alin. (1) Cod penal, totodată și la aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal.

Însă, în urma verificării corectitudinii stabilirii termenului pedepsei definitive, conform art. 85 alin. (1) Cod penal, în rezultatului cumulului de sentințe prin adăugarea parțială a pedepselor cu închisoare stabilite la caz inculpatului, Iachim V., Colegiul penal lărgit constată că termenul pedepsei definitive, stabilit de prima instanță este nejustificat, din care motiv va interveni și în sensul casării parțiale a hotărârii adoptate de către prima instanță, or nu a fost calculată corect partea neexecutată a sentinței care urma să fie cumulată, din care motiv instanța de recurs va admite și din alte motive recursul declarat de către procuror, intervenind în sensul casării parțiale și a sentinței, fără a agrava situația condamnatului.

Așadar, precum a fost menționat mai sus, prin sentința adoptată la data de 09 aprilie 2019 de către prima instanță, inculpatul Iachim V., a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de: art. 217⁵ alin. (1) din Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei; art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000 lei, prin prisma art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele cumulate urmează a fi executate de sine stătător. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumulul de sentințe, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007 și i s-a stabilit lui Iachim V., pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 6 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice, pe un termen de 3 ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40 000,00 lei.

Precum se atestă, în privința inculpatului la stabilirea pedepsei definitive s-au aplicat și prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal. În asemenea situație stabilind pedeapsa pentru infracțiunea săvârșită după pronunțarea primei sentințe, instanța de judecată trebuie să adauge la această pedeapsă în întregime sau parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Deci, această regulă impune instanței de judecată să respecte una din cerințe ce se referă la obligația instanței de a stabili exact și corect partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară.

La săvârșirea infracțiunii noi de către persoana care execută pedeapsa închisorii-partea neexecutată a pedepsei, este termenul rămas neexecutat în momentul adoptării ultimei sentințe.

Potrivit lucrărilor dosarului, inculpatul a fost condamnat anterior prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31 mai 2007, în baza art. 103¹ alin. (2) Cod penal, la 5 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Inculpatul a fost reținut în baza sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007, la data de 05 iulie 2017, iar până la data pronunțării sentinței în prezenta cauză - 09.04.2019, a executat 1 an 9 luni și 4 zile, iar partea neexecutată constituind 3 ani 2 luni și 26 de zile.

În urma verificării corectitudinii stabilirii de către prima instanță a termenului pedepsei definitive, conform art. 85 alin. (1) Cod penal, în rezultatului cumulului de sentințe prin adăugarea parțială la pedeapsa stabilită, a părții neexecutate a pedepsei aplicate prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 31.05.2007, Colegiul penal lărgit constată că, prima instanță eronat a calculat partea neexecutată și termenul de executare a pedepsei, indicând că „*Termenul executării pedepsei în privința*

lui Iachim Vitalie Xxxxx, urmează a fi calculat începând cu data pronunțării sentinței - 09 aprilie 2019, cu includerea în acest termen, a termenului pedepsei deja executate începând cu data reținerii, până la 08.09.2019, inclusiv", fără a ține cont și de faptul că, după stabilirea pedepsei definitive, pentru cumul de sentințe, instanța de judecată trebuie să indice începutul termenului de executare a pedepsei, care se calculează de la data pronunțării ultimei sentințe, cu includerea în acest termen a duratei arestării preventive sub care s-a aflat inculpatul până la examinarea ultimului dosar, or, pe acest caz inculpatul nu s-a aflat în arest.

De asemenea, Colegiul penal reține că perioada aflării inculpatului în arest, de la momentul reținerii, până la pronunțarea sentinței – 09.04.2019- se consideră partea executată a pedepsei anterioare și nu urma a fi inclusă în termenul pedepsei definitive, numite în prezenta cauză.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că urmează a interveni în sentință în partea aplicării art. 85 alin. (1) Cod penal, fără a înrăutăți situația inculpatului, urmând a-i fi stabilită pedeapsă definitivă cu închisoare de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 (trei) ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40000 (patru zeci mii) lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele cu închisoare și amenda în beneficiul statului se execută de sine stătător.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că termenul executării pedepsei stabilite lui Iachim Vitalie Xxxxx, urmează a fi calculat din data de 24.12.2019, cu includerea în acest termen a perioadei aflării acestuia în arest de la data de 09 aprilie 2019 până la data de 24 decembrie 2019, inclusiv.

Generalizând cele expuse, Colegiul conchide, în asemenea împrejurări că, este oportun de a corecta erorile comise de instanțele de fond, casând total decizia și parțial sentința, fără a agrava situația condamnatului, rejudecând cauza în partea aplicării art. 85 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, în rest menținând sentința.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019 și parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 09 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui **Iachim Vitalie Xxxxx** în partea aplicării art. 85 alin. (1) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, potrivit căreia:

Iachim Vitalie Xxxxx, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 217⁵ alin. (1), art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal și condamnat în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă definitivă, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip

semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 (trei) ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40000 (patru zeci mii) lei, **în conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal**, pentru cumul de sentințe, prin adăugarea parțială la pedeapsa stabilită, a părții neexecutate a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 31 mai 2007, i se stabilește pedeapsă definitivă – 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de gestionare a substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 (trei) ani și amendă în mărime de 800 unități convenționale, ceea ce constituie 40000 (patru zeci mii) lei.

Conform art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele cu închisoare și amenda în beneficiul statului se execută de sine stătător.

Termenul executării pedepsei stabilite lui **Iachim Vitalie Xxxxx**, urmează a fi calculat din data de 24.12.2019, cu includerea în acest termen a perioadei aflării acestuia în arest de la data de 09 aprilie 2019 până la data de 24 decembrie 2019, inclusiv.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 23 ianuarie 2020.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Boico Victor